Dosarul nr. 4-25035133-05-4r-22052025

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central
Judecător Alexei Rusacov

Curtea de Apel Sud, sediul Cahul

D E C I Z I E
în numele Legii

10 aprilie 2026 **municipiul Cahul**

Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul
în componența:
Președintele completului de judecată Evgheni BANCOV
Judecătorilor Andrei SCRIPCENCO
Inga GORLENCO

judecând în lipsa părților, recursul declarat de către reprezentanta Inspectoratului pentru Protecția Mediului, Savastin Tatiana, împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 29 aprilie 2025, pronunțată în cauza contravențională privind învinuirea

Sîrbu Nadejda, născută la *****, IDNP *****, domiciliată în satul *****

în comiterea contravenției prevăzute de art. 154 alin. (1^1) din Cod contravențional.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar, Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul,-

C O N S T A T Ă :

La data de 15 martie 2025, agentul constatator din cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului, subdiviziunea Cahul, Nucă Petru, a întocmit în privința Nadejdei Sîrbu proces-verbal cu privire la contravenție seria 039982 pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 154 alin. (1^1) din Cod contravențional.

Drept temei pentru întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție a fost invocat că, *la data de 03.2025, în localitatea satul Zîrnești, raionul Cahul, ora 15:20, în timpul petrecerii unei razi de prevenire a arderii deșeurilor și vegetației uscate, a fost depistată arderea deșeurilor menagere în gospodăria Nadejdei Sîrbu, care a aprins deșeurile menagere în gospodăria sa, și prin acțiunile sale a încălcat legislația cu privire la mediu.*

Acțiunile contravenientei Sîrbu Nadejda au fost încadrate de agentul constatator în baza prevederilor art. 154 alin. (1^1) din Cod contravențional.

Conform art. 395 din Cod contravențional, cauza a fost expediată spre examinare după competența la Judecătoria Cahul, sediul Central.

Poziția instanței de fond.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 29 aprilie 2025, s-a declarat nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. 039982 din 15 martie 2025, încheiat de către agentul constatator al Inspectoratului pentru Protecția Mediului, Nucă Petru, în privința Nadejdei Sîrbu în baza art. 154 alin. (1^1) din Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional.

Recursul declarat de reprezentanta Inspectoratului pentru Protecția Mediului, Savastin Tatiana.

La data de 07 mai 2025, reprezentanta Inspectoratului pentru Protecția Mediului Cahul, Savastin Tatiana, a depus recurs împotriva hotărârii primei instanțe, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 29 aprilie 2025, cu dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță.

Argumentele recursului declarat de reprezentanta Inspectoratului pentru Protecția Mediului, Savastin Tatiana.

În motivarea recursului s-a invocat că, nu este de acord cu hotărârea pronunțată, din următoarele considerente.

Susține că, instanța de fond a invocat că procesul-verbal cu privire la contravenție nu conține data comiterii contravenției, iar insuficiența descrierii a datei săvârșirii faptei lipsește de posibilitatea efectivă de a control legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție.

Susține că, potrivit prevederilor art. 405 din Cod contravențional, Inspectoratul pentru Protecția Mediului este autoritate competentă să soluționeze cauzele contravenționale cu drept de constatare, examinare și întocmire a proceselor-verbal cu privire la contravenție în baza art. 154 alin. (1^1) din Cod contravențional. Iar potrivit prevederilor 10 subpct. 10 lit. d) din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului nr. 548/2018, Inspectoratul are următoarele atribuții – constată contravenții și încheie procese-verbale, examinează cauzele contravenționale și aplică sancțiuni, conform prevederilor Codului contravențional.

Consideră că, argumentul instanței de fond precum că în pct. 4 din proces-verbal cu privire la contravenție agentul constatator nu a indicat data comiterii faptei contravenționale, nu duce la nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție, așa cum proces-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit la data constatării faptei contravenționale, ceea ce rezultă cu scrierea datei (ziua, luna, anul) în procesul-verbal.

Astfel consideră că, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit cu respectarea tuturor rigorilor prevăzute de art. 443 din Cod contravențional.

Susține că, Inspectoratul privind Protecția Mediului Cahul în acțiunile sale, s-a ghidat pe cadrul legal în domeniul mediului și anume, art. 62 din Legea privind Protecția Mediului Înconjurător nr. 1515/1993 potrivit căruia, este interzisă și se sancționează prin lege arderea miriștilor, de pe marginile drumurilor, incinerarea deșeurilor periculoase în afara perimetrelor admise și special amenajate, și respectiv de prevederile art. 154 alin. (1^1) din Cod contravențional care prevede răspunderea pentru – nerespectarea modului stabilit de ardere a deșeurilor industriale, de construcție, a biodeșeurilor, a deșeurilor municipale și de altă natură.

Respectiv susține că, având ca temei cererea lui Sîrbu Nadejda prin care recunoaște faptul incendierii vegetației uscate în gospodăria sa și solicită ca sancțiune muncă neremunerată în folosul comunității, agentul constatator a decis la data de 17 aprilie 2025 să remită procesul-verbal cu privire la contravenție pentru examinare în fond.

Consideră că, în situația în care în procesul-verbal cu privire la contravenție sunt date cu privire la data, ziua, anul și ora constatării contravenției și întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție, nu poate fi constatată nulitatea absolută al acestuia.

În drept, recursul a fost întemeiat pe prevederile art. art. 465-468, 471-473 alin. (1), (2) lit. c) din Cod contravențional.

Termenul de declarare a recursului.

În conformitate cu art. 468 alin. (1) din Cod contravențional, *recursul împotriva hotărârii judecătorești contravenționale se declară în termen de 15 zile de la data pronunțării hotărârii judecătorești sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condițiile art. 463 alin. (1).*

Completul de judecată constată că, hotărârea primei instanțe a fost pronunțată pe data de 29 aprilie 2025, cu participarea contravenientei Sîrbu Nadejda, în lipsa agentului constatator.

Potrivit recipisei reprezentanta Inspectoratului pentru Protecția Mediului, Savastin Tatiana a recepționat hotărârea primei instanțe pe data de 29 aprilie 2025.

Recursul a fost depus de către reprezentantul Inspectoratului pentru Protecția Mediului Savastin Tatiana pe data de 07 mai 2025, din ce rezultă că termenul legal pentru declararea recursului a fost respectat.

Procedura în fața instanței de recurs.

Prin notificare, părțile au fost înștiințate despre examinarea recursului pe data de 10 aprilie 2026, ora 16:30 cu acordarea posibilității depunerii referinței asupra recursului, însă creva referințe nu au parvenit.

Aprecierea instanței de recurs.

Studiind probele administrate la materialele dosarului contravențional, analizând hotărârea judecătorească în coraport cu argumentele recursului, Completul de judecată conchide respingerea recursului ca nefondat, cu menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

Art. 471 Cod contravențional stipulează că, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.

Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudență, precum și la cererea motivată a părților, instanța de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea ședinței de judecată, cu citarea părților pentru prezentare la proces.

Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor esențiale invocate în recurs.

Completul de judecată, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 471 alin. (1) din Codul contravențional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referința.

Conform art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod contravențional, *după examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul și menține hotărârea atacată dacă recursul: este nefondat.*

Materialele dosarului denotă că, la data de 15 martie 2025, agentul constatator din cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului Cahul, Nucă Petru a întocmit în privința Nadejdei Sîrbu proces-verbal cu privire la contravenție pentru faptul că, la data de 03.2025, în localitatea satul Zîrnești, raionul Cahul, ora 15:20, în timpul petrecerii unei razi de prevenire a arderii deșeurilor și vegetației uscate, a fost depistată arderea deșeurilor menagere în gospodăria

Nadejdei Sîrbu, care a aprins deșeurile menagere în gospodăria sa, și prin acțiunile sale a încălcat legislația cu privire la mediu.

Acțiunile contravenientei Sîrbu Nadejda au fost încadrate de către agentul constatator în baza art. 154 alin. (1^1) din Cod contravențional, conform indicilor - *nerespectarea modului stabilit de ardere a deșeurilor industriale, de construcție, a biodeșeurilor, a deșeurilor municipale și de altă natură.*

Potrivit art. 395 din Cod contravențional, cauza contravențională a fost expediată pentru examinare conform competenței în instanța de judecată.

Examinând cauza contravențională, prima instanță a constatat nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție și a hotărât asupra încetării procesului contravențional.

Completul de judecată consideră că, examinând cauza prima instanță a elucidat pe deplin circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, a constatat corect starea de fapt și de drept, a apreciat corect probatoriul cauzei, iar argumentele recursului sunt nefondate.

Potrivit art. 458 alin. (1) Cod contravențional, *examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: caracterul veridic al contravenției imputate; existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.*

În temeiul prevederilor art. 462 alin. (1) Cod contravențional, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.*

Rigorile CtEDO prezumă că rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite, oferindu-le posibilitatea de a o contesta precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs (hotărârea CtEDO Fomin versus R. Moldova).

În materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (hotărârile CtEDO Ziliberberg împotriva Moldovei, Angel împotriva României sau Ozturk împotriva Germaniei).

Viciul fundamental admis în cadrul unei proceduri precedente, care afectează hotărârea pronunțată, este o ignorare esențială a drepturilor și libertăților garantate de CEDO, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Procesul echitabil impune ca o investigație să fie imparțială, eficientă, multilaterală și completă (hotărârea Boicenco versus R. Moldova).

Completul de judecată consideră că, prima instanță a determinat toate circumstanțele importante la soluționarea cauzei contravenționale, constatând corect lipsa probelor care ar demonstra existența faptei contravenționale în cauză.

Potrivit art. 374 alin. (3) din Cod contravențional, *procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum și al normelor dreptului internațional și ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile și libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.*

Completul de judecată reține că, în conformitate cu art. 440 alin. (1) din Cod contravențional, *constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau*

procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) din Cod contravențional, *procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.*

În conformitate cu art. 443 alin. (1) din Cod contravențional, *procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde: data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii; calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o reprezintă; numele, prenumele, domiciliul şi/sau reşedința temporară potrivit Registrului de stat al populației, ocupația persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din actul de identitate al acesteia sau, după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; fapta contravențională, locul şi* ***timpul săvârşirii ei****, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; aducerea la cunoştința persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional şi a victimei a drepturilor şi obligațiilor lor prevăzute la art.384 şi 387; obiecțiile şi probele pe care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, precum şi obiecțiile şi probele victimei; informații despre instituția bancară şi despre modul de plată a amenzii.*

Legea contravențională prevede redactarea procesului – verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma „*ad validitatem*", cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse imperativ agentului constatator la întocmirea procesului – verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

Completul de judecată constată că, prima instanță corect a reținut că în conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție, agentul constatator nu a indicat data comiterii faptei contravenționale.

Lecturând rubrica privind fabula învinuirii formulate, Completul de judecată constată că de către agentul constatator s-a indicat că „ *la data de 03.2025, în localitatea satul Zîrneşti, raionul Cahul, ora 15:20, în timpul petrecerii unei razi de prevenire a arderii deşeurilor şi vegetației uscate, a fost depistată arderea deşeurilor menagere în gospodăria lui Sîrbu Nadejda, care a aprins deşeurile menagere în gospodăria sa, şi prin acțiunile sale a încălcat legislația cu privire la mediu.*"

Astfel este evident că, agentul constatator a indicat doar luna și anul comiterii faptei contravenționale, însă nu este clar în ce zi a fost comisă fapta contravențională imputată contravenientei. Completul de judecată consideră juste constatările primei instanțe că, insuficiența descrierii datei săvârșirii faptei contravenționale lipsește instanța de judecată de posibilitatea efectivă de a controla legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție. Totodată, sunt juste constatările instanței de fond că data săvârșirii faptei contravenționale reprezintă un aspect important în raport cu fondul cauzei, deoarece din acest moment se începe calcularea termenelor procedurale în procesul contravențional etc.

Completul de judecată consideră neîntemeiate argumentele din recursul declarat, precum că agentul constatator a indicat data săvârșirii faptei contravenționale indicând data întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție. În acest sens Completul de judecată invocă că, data săvârșirii faptei contravenționale nu întotdeauna este data întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție, și respectiv, în învinuirea formulată urmează să fie indicat expres data comiterii faptei contravenționale, ceea ce agentul constatator la caz nu a respectat.

Conform art. 445 alin. (1) din Cod contravențional, *neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenție a mențiunilor privind numele, prenumele și funcția agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria și numărul actului de identitate și numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu sau din cartea de identitate provizorie ale făptuitorului care renunță la numărul de identificare personal, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii și a sediului acesteia, a circumstanțelor comiterii și încadrării juridice a faptei contravenționale săvârșite și a* ***datei comiterii acesteia****, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezența unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.*

Prin urmare legislația contravențională reglementează în mod expres că, neindicarea datei săvârșirii faptei contravenționale duce la nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție. Respectiv, prima instanță corect a aplicat în speță normele de drept material și procedural, și întemeiat a constatat nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție.

În conformitate cu art. 461 alin. (1) din Cod contravențional, *în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanța de judecată încetează procesul contravențional.*

Din cele enunțate mai sus, Completul de judecată indică că la examinarea cauzei contravenționale, instanța de fond a ținut cont de normele de drept, prevăzute de Codul contravențional, a dat o apreciere justă circumstanțelor stabilite pe cauză și a adoptat o hotărâre legală și întemeiată, din ce considerente recursul declarat urmează a fi respins, iar hotărârea instanței de fond urmează a fi menținută fără modificări.

Conducându-se de prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c), art. 474 Cod contravențional, Completul de judecată,-

D E C I D E :

Se respinge ca nefondat, recursul declarat de către reprezentanta Inspectoratului pentru Protecția Mediului, Savastin Tatiana.

Se menține, hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 29 aprilie 2025, privind învinuirea lui Sîrbu Nadejda în comiterea contravenției prevăzute de art. 154 alin. (1^1) din Cod contravențional.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului de judecată **Evgheni BANCOV**

Judecătorii **Andrei SCRIPCENCO**

Inga GORLENCO